

LUDWIG – KORTÁRS
MŰZÉUM MŰVÉSZETI
MŰZÉUM

2023. 06. 23. – 11. 12.

Kiállító Művészek | Exhibiting Artists

Katherine BERNHARDT • Cosima von BONIN
BOZÓ Szabolcs • Jon BURGERMAN
Paul CHAN • Maja DJORDJEVIC • Philip EMDE
FISCHER Judit • Max FREUND • GALLOV Péter
GELITIN • Antwan HORFEE • Ben JONES
Teppei KANEUJI • Misaki KAWAI • Austin LEE
Martin LUKÁČ • Markéta MAGIDOVÁ
MAKAI Mira • Eddie MARTINEZ
Annette MESSENGER • Takashi MURAKAMI
Robert NAVA • Anne NEUKAMP
Joakim OJANEN • Joyce PENSATO
Mario PICARDO • Paola PIVI • Hunter POTTER
Mika ROTTENBERG • TÓTH Balázs Máté
Felix TREADWELL

Kurátorok | Curators

MAJ Ajna, Jan ELANTKOWSKI

Kölcsönző intézmények, galériák és gyűjtemények

Lending Institutions, Galleries and Collections

mumok — museum moderner kunst stiftung ludwig wien

Julia Stoschek Foundation Düsseldorf/Berlin • Capitain
Petzel • Deák Erika Galéria • Galerie Droste, Düsseldorf
Everybody Needs Art, Budapest • Galerie Laurent Godin
Marian Goodman Gallery • Kisterem • L21 Gallery
Longtermhandstand, Budapest • MASSIMODECARLO
Galerie MEYER*KAINER, Vienna • Romero Paprocki
Galerie Emmanuel Perrotin • Gregor Podnar Vienna
Ruttkowski68 • Galerie SLIKA • Sorry We're Closed
V1 Gallery • Anne de Villepoix, Paris • David Zwirner
Carl and Katharine Kostyál Collection, Italy
Judit Reszegi Collection • Private Collections

A kiállítás partnerei és támogatói | Partners and Sponsors

Kulturális és Innovációs Minisztérium | Ministry of Culture and
Innovation • Műpa • Japan Foundation • IFA – Institut für
Auslandsbeziehungen • Institut Français • Trampoline,
Association in support of the French art scene, Paris
Osztrák Kulturális Fórum Budapest | Austrian Cultural Forum
Budapest • INDEX • REGIO JÁTÉK • TY

A CUKISÁG FAKTOR

Napjainkban a cukiság esztétikájának világméretű elterjedését figyelhetjük meg, amely vizuális jelenségként a kortárs képzőművészetre is hatással van. A kiállítás elsődleges vállalása ennek az aktuális tendenciának a megértése és feltárása nemzetközi, illetve hazai alkotók művein keresztül.

Austin LEE:

Medve | Bear, 2018

akril, vászon

acrylic on canvas

213,40 × 152,40 cm

© a művész. A Carl

Kostyál, London and

Stockholm jóvoltából

© the artist.

Courtesy of Carl Kostyál,

London and Stockholm

Foto | Photo:

Milano Scatarzi

A cukiság egy erős érzelmi regiszter, amelynek megélése alapvetően egyéni preferencia kérdése, mivel elsősorban érzelmi szinteken aktiválódik, vagyis olyan vonzalomként értelmezhető, amely külső hatásra egy bizonyos affektív reakció során lép működésbe. A cukit ez a komplex, részint zsigeri, részint tudatos hatásmechanizmus, valamint a birtoklás vágya különbözteti meg leginkább a giccs felzínesebb megközelítésmódjától.

Vajon minek köszönheti töretlen népszerűségét a cukiság? Milyen társadalmi folyamatokról vagy éppen válságról árulkodik fokozott jelenléte?

A cukiság jegyei Japánban az Edo-korszak (17–19. század) idején jelentek meg először festményeken és nyomatokon. Ezt követően az 1970-es években az élet minden területét átésző kulturális jelenségnek, a *kawaii* (a japán szó jelentése: aranyos, szerethető) térnyerésének köszönhetően vált népszerűvé, majd fokozatosan elterjedt az egész világon. Ma már a cukiság egy globális vizuális trend-

ként is értelmezhető, amelynek jellegzetes elemei a popkultúra (pl. manga és anime, rajzfilmek és videójátékok) vizuális világából erednek.

Ezzel párhuzamosan a köznapi beszédhasználatban kiüresedett jelentéssel bíró cuki fogalma is alapvető értékváltáson esett át. A fogalom rehabilitációjában fontos szerep jutott Susan Sonntag „camp” (játékos, komolytalan) kapcsán tett állásfoglalásának, miszerint „az idő megszabadítja a műalkotást az erkölcsi relevanciától (...) A banalitás szigorúan véve mindig a kortársak kategóriája lesz, ami banális volt, az az idő múlásával fantasztikussá válhat”.

A cukiságot komplexitása saját jogon avatja esztétikai kategóriává: formálható, képlekeny jellege és képessége, hogy a megfigyelőben (néhány kivételtől eltekintve) érzelmi reakciót váltson ki. Az alany és a tárgy kapcsolatának legfőbb szervezője az erőkülönbség, amely a cuki tárgy kínálta intimításon keresztül a szubjektum részleges felbomlását eredményezi. Ily módon a cukiság ösztönzi, fokozza a társadalmi elköteleződést, valamint a gondoskodást és elősegíti a kollektív szorongás visszaszorítását. Éppen ez lehet az egyik magyarázata

annak, amiért az emberek a mai korra jellemző kaotikus és bizonytalan helyzetben különösen nagy érdeklődéssel fordulnak a cuki tartalmak felé.

A cukiságnak az ezredforduló utáni erőteljes térnyerése és fokozódó társadalmi beágyazottsága egyre sürgetőbbé tette a globálissá váló jelenség megértésére irányuló behatóbb, tudományos (szociológiai, gazdasági, pszichológiai) és kritikai vizsgálódások megtételét. Ezek többnyire jóval túlmutatnak a cukiság mint egyszerű áruesztétika kategóriáján, és inkább a kommunikációban betöltött performatív szerepének komplexitására helyezik a hangsúlyt.

GELITIN:
Cím nélkül
Untitled, 2007

gyurma, fa | plasticine on wood
110 × 105 × 5 cm
© Bildrecht Wien, 2023
A művész és a Perrotin jóvoltából
Courtesy of the artist and Perrotin
Fotó | Photo: Claire DORN

A közösségi média kínálta, a technikai szükségszerűség kényszere által teremtetett feltételek (négyzet alapú esztétika) azt eredményezik, hogy a műtárgy és az árucikk, illetve az önkifejezés és az anyagi hasznoszerzés (pl. influencers) közötti határok elmosódnak, és ezáltal a közélet és a magánélet is sokszor szétválaszthatatlanul egymásba csúszik. Ugyanakkor annak köszönhetően, hogy a cukiság a kortárs művészetben inspirációja jelentős részét a nem magas művészethez tartozó vizuális kifejezőeszközökből, képregényekből, rajzfilmekből és videójátékokból nyeri, jelenséggé vált még inkább felerősíti a kortárs kultúra decentralizált állapotát.

A kiállítás azt vizsgálja, hogy milyen módon emelték be az egyes alkotók saját művészeti gyakorlatukba a cukiságfaktort, vagyis milyen elméletekre támaszkodtak, és milyen formai vagy hangulati reprezentációt választottak a közvetíteni kívánt üzenet megfogalmazásához. A tartalmak minél árnyaltabb bemutatása érdekében a kiállítás 7 szekcióból áll össze, amelyek a művek elrendezésétől függetlenül a látogató egyéni értelmezései mentén szabadon alakíthatóak. A kiállítás célja, hogy felhívja a figyelmet erre az elméleti, vizuális jelenségre, és a tudatosságot növelve elősegítse a képi, főként digitális tartalmak dekódolását.

THE CUTENESS FACTOR

Today, we are witnessing a worldwide spread of the aesthetics of cuteness, which as a visual phenomenon is also influencing contemporary art. The primary aim of the exhibition is to understand and explore this current trend through the works of international and Hungarian artists.

Cuteness is a strong emotional register, the experience of which is essentially a matter of individual preference, since it is activated primarily at an emotional level, i.e. it can be understood as an attraction that is triggered by a certain affective response to an external stimulus. It is this complex mechanism, which is partly visceral and partly conscious, and the need to possess that distinguishes cuteness from the more superficial approach of kitsch.

What is the source of this enduring popularity of cuteness? What social processes or crises does its increased presence reflect?

Cuteness first appeared in paintings and prints in Japan during the Edo period (17th–19th centuries). It then became popular in the 1970s with the rise of *kawaii* (the Japanese word for cute), a cultural phenomenon that permeated

Antwan HORFEE:
A miniatúrtól a matricáig
From Miniature to Stickers, 2021

akríl, vászon | acrylic on canvas
200 × 200 cm
A művész és a Ruttkowski68 jóvoltából
Courtesy of the artist and Ruttkowski68

all aspects of life, and gradually spread throughout the world. Today, cuteness can also be seen as a global visual trend, with distinctive elements originating from the visual world of pop culture (e.g. manga and anime, cartoons and video games).

At the same time, the notion of cuteness, which has lost its meaning in everyday language, has undergone a fundamental shift in value. An important role in the rehabilitation of the term was played by Susan Sontag's statement on "Camp" (playfulness, frivolousness), saying that "time liberates the

Joakim OJANEN:
Az idő az én oldalamon
állt, mi történt?

The Time Used to Be On My Side,
 What Happened?, 2020

gyapjú, selyem, csalánszövet,
 a szönyeget Jan KATH készítette
 design wool, silk, nettle, carpet produced by
 Jan KATH
 300 × 200 cm
 A művész és a Ruttkowski,68
 jóvoltából | Courtesy of the artist and
 Ruttkowski68

work of art from moral relevance (...) (Banality is, strictly speaking, always a category of the contemporary.) What was banal can, with the passage of time, become fantastic.”

The complexity of cuteness makes it an aesthetic category in its own right: its malleable nature and its capacity to provoke an emotional response in almost all observers. The main organising principle of the relationship between subject and object is the difference of power, which, through the intimacy offered by the cute object, leads to a partial dissolution of the subject. In this way, cuteness encourages and enhances social engagement and caring and helps

Max FREUND:
Virágok | Blümchen, 2022

olaj, vászon | oil on canvas
 160 × 200 cm
 A művész jóvoltából | Courtesy of the artist
 Fotó | Photo: Christoph SCHLESSMANN

to reduce collective anxiety. This may be one of the reasons why people are particularly interested in cuteness in today's chaotic and uncertain times.

The rapid emergence of cuteness since the millennium and its increased social embeddedness have made it increasingly urgent to undertake more in-depth scientific (sociological, economic, psychological) and critical investigations to understand this global phenomenon. These explorations go well beyond the category of cuteness as a mere commodity aesthetics, and focus rather on the complexity of its performative role in communication.

BOZÓ Szabolcs:
A Katicabogár Türkiz
Csizmában | The Ladybug
 In Turquoise Boots, 2022

akril, vászon | acrylic on canvas
 200 × 210 cm
 © BOZÓ Szabolcs. A Carl Kostyál,
 London and Stockholm jóvoltából
 Courtesy of Carl Kostyál, London and Stockholm
 Fotó | Photo: Eva HERZOG

The aesthetics of cuteness has also influenced contemporary visual artists due to the large amount of visual, mainly digital, content in constant circulation. The conditions offered by social media, and determined by the necessity of technology (square aesthetics), blur the boundaries between art and commodity, between self-expression and material gain (e.g. influencers), and thus public and private life often become inextricably intertwined. At the same time, the fact that cuteness in contemporary art draws much of its inspiration from visual means of expression that do not belong to high art but to comics, cartoons and video games, further reinforces the decentralised nature of contemporary culture as a phenomenon.

The exhibition explores the ways in which each artist has incorporated the cuteness factor into their own artistic practice: what theories they have drawn on and what forms of representation or evocative devices they have chosen to express the message they wish to convey. In order to present the content in the most subtle way, the exhibition is made up of 7 sections, which can be freely adapted to the visitor's individual interpretation, regardless of the arrangement of the works. The aim of the exhibition is to draw attention to this theoretical, visual phenomenon and to promote the decoding of visual, especially digital, content by raising awareness.

A CUKISÁG FAKTOR THE CUTENESS FACTOR

Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum, Budapest

Ludwig Museum – Museum of Contemporary Art, Budapest

2023. 06. 23. – 11. 12. | 23. 06. – 12. 11. 2023

Kurátorok | Curators: MAJ Ajna, Jan ELANTKOWSKI

Szöveggondozás | Proofreading: IVACS Ágnes

Fordítás | Translation: IVACS Ágnes

Grafikai terv | Graphic Design: FERENCZY László – lav.design

Nyomda | Printing: Keskeny Nyomda

Felelős kiadó | Publisher Responsible: dr. FABÉNYI Julia,
a Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum igazgatója

Director of Ludwig Museum – Museum of Contemporary Art

Kiadja | Published by Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum, 2023.
június | Ludwig Museum – Museum of Contemporary Art, June 2023

Készült 5000 példányban, 2023-ban | 5000 printed copies, 2023

LUDWIG – KORTÁRS
MÚZEUM MŰVÉSZETI
MÚZEUM

Müpa Budapest

H-1095 Budapest, Komor Marcell u. 1.

Tel: (+36 1) 555 3444 | info@ludwigmuseum.hu

ludwigmuseum.hu | facebook.com/ludwigmuseum

ludwigmuseum.blog.hu

A kiállítás nyitva | The exhibition is open:

kedd–vasárnap: 10:00–20:00 | Tuesday–Sunday: 10 a.m. – 8 p.m.

A múzeum hétfőnként zárva tart. | The museum is closed on Mondays.

2023. június 25. és augusztus 31. között, a nyitvatartási napokon
a múzeum kiállításai egységesen 10 órától 18 óráig lesznek nyitva.

Between 25 June and 31 August 2023, the Museum's exhibitions will be open from
10 a.m. to 6 p.m. on opening days.

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

müpa
Budapest

JAPAN FOUNDATION
國際交流基金

ife Institut für
Auslandsbeziehungen

INSTITUT
FRANÇAIS

osztrák kulturális fórum

index

REGIO
JÁTÉK

